

Oskar Metso

KIVIKAUDEN KYLÄSSÄ

*Kertomus kesästä, kivikauden salaisuuksista ja
ystävyydestä yli aikojen*

Oskar Metso

KIVIKAUDEN KYLÄSSÄ

*Kertomus kesästä, kivikauden salaisuuksista ja
ystävyydestä yli aikojen*

© 2026 Oskar Metso

Kannen suunnittelu: Kimmo Metso

Sisuksen taitto: Kimmo Metso

Kustantaja: BoD · Books on Demand, Mannerheimintie 12 B,
00100 Helsinki, bod@bod.fi

Kirjapaino: Libri Plureos GmbH, Friedensallee 273,
22763 Hampuri, Saksa

ISBN: 978-952-80-5438-2

Riippukeinussa.....	7
Toinen maailma	9
Agga ja tervetulotoivotus.....	12
Rannan marjat ja liekkivene	15
Villisika ja pelastava puu	21
Saalis	25
Nuotion äärellä.....	28
Vuollet.....	31
Totamajuhla	37
Herääminen.....	42
Villuoto sarjan kirjat.....	44
Vuollen kieli – sanoja kivikylästä	45
Hahmot kivikauden kylässä.....	47

RIIPPUKEINUSSA

Juhannuksen jälkeinen päivä Villuodolla oli tyyni ja kaunis. Vesi liplatti laituria vasten ja muurahaiset kipittivät järjestelmällisesti pitkin rantakalliota. Minä makasin riippukeinussa, Elmi koira jaloissani, ja mietin, mitä pappa mahtoi touhuta. Papalla oli aina menossa jotain tekemistä, ruohonleikkuuta, traktorin korjausta tai polttopuiden halkomista.

Papan mökkisaari, Villuoto on isohko saari Turun saaristossa, Taivassalon kunnassa. Siellä on paljon mökkejä ja yksi maatila.

Saaresta löytyy ainakin yksi vanha viikinkihauta, joita saariston saarilla on paljon. Suurinta osaa niistä ei tunnista haudaksi ja siksi ne saavat olla rauhassa.

Papan mökki seisoo aivan merenrannalla, kallion päällä. Mökistä avautuu näkymä ulapalle. Horisontissa siintää matalia saaria, joilla kasvaa mäntyjä ja katajia.

Ylämökistä kuului tuttu narahdus ja askelten kolke. Pian pappa ilmestyi kahvikuppi kädessään ja istahti keinun viereen.

"Haluatko Oskar kuulla tarinan?" hän kysyi ja hymy nousi suupieliin.

"Totta kai!" vastasin innokkaasti.

Ajattelin, että taas mentäisiin merelle tai viikinkijuttuihin, mutta pappa nojasi taakse ja alkoi puhua pehmeästi ...kivikaudesta.

"Tiedätkö, Oskar, että ihmiset saapuivat Suomeen kivikauden alussa noin 8 850 vuotta ennen ajanlaskun alkua. Jääkauden mannerjää peittivät vielä osia Lapista, mutta tänne Etelä-Suomeen pystyi jo tulemaan.

Saaristo oli aivan erinäköinen. Kilometrien paksu jää oli saanut maaperän painumaan ja vesi vallannut maata. Vedenpinta olikin monin paikoin paljon nykyistä korkeammalla. Maa kohosi ja kohoaa vieläkin hitaasti ja muodostaa uusia saaria.

Ihmiset seurasivat riistaa ja muuttivat merenrannan siirtymisen mukaan. Meri oli heidän karttansa ja aikakirjansa."

Hänen äänensä oli rauhallinen ja rytmisen. Aurinko paistoi kasvoilleni. Minua alkoi ramaista. Papan ääni kuului yhä vaipuessani uneen.

TOINEN MAAILMA

Heräsin siihen, että kompastuin. Tai ainakin se tuntui heräämiseltä.

Olin kaatunut metsässä liukkaaseen juureen. Kylki edellä lensin selälleni keskelle polkua.

Katselin selälläni ylöspäin. Puiden lehdet väreilivät hiljaa tuulessa. Ilma tuoksui kostealta ja savuiselta.

Päälläni oli turkki. Ei mikään hieno fleece, vaan oikea, karvainen ja tuoksuva metsäpeuran turkki. Jalkoihin oli sidottu nahkapalat naruilla. Käteni vieressä oli puinen keppi.

Ennätin tuskin nousta ylös, kun kuulin ryminää takaani. Villisikalauma juoksi polun yli röhkien äänekkäästi. Hypähdin syrjään ja horjahdin. Kompastuin taas ja lensin polvilleni mutaan. Tällä kertaa törmäsin myös kiveen. Ilmat lähtivät keuhkoistani.

Äännähdin pihisten tyhjillä keuhkoilla: "Auts!"

Kipristelin polveani. Turkin helma oli kurassa, mutta ei revennyt. Onneksi polveen ei tullut verta vuotavaa haavaa, vain nirhama. Nousin hitaasti varoen polveani. Otin muutaman askeleen hyvin varovaisesti. Polvi onneksi tuntui toimivan.

Vasta muutaman askeleen jälkeen havahduin kunnolla siihen, mitä minulla oli päälläni. Kosketin turkkiani. Se oli paksu ja karhea. Turkin pinta oli täynnä pieniä takkuja ja kasvinjäämiä. Peuranhaju

tuntui voimakkaana. Kurkkasin varovasti turkin sisään: alla ei ollut t-paitaa, ei shortseja, ei kännykkää taskussa. Ei mitään, mikä olisi muistuttanut mökkiaamusta.

Kumarruin tarkastelemaan jalkojani. Nahkapalat oli sidottu jalkoihini ohuilla vahvoilla naruilla. Paljas nilkka pilkisti sammaleesta. Näytin siltä kuin olisin kuulunut johonkin menneeseen aikaan. Menneisyyden aikaan tuhansia vuosia sitten. Sydän pamppaili, mutta ei pelosta vaan uteliaisuudesta.

Mitä tämä oli? Olinko unessa?

Jatkoin kävelyä polkua pitkin. Se kulki mutkitellen alas rinnettä. Jokaisella askeleella maasto tuntui entistä todellisemmalta. Sammal painui jalkojen alla pehmeästi. Välillä oli sileitä, kosteita kiviä, jotka vaativat varovaisuutta. Polun molemmin puolin kasvoi vanhoja kuusia ja käppyräisiä mäntyjä. Niiden oksat kaartuivat polun ylle ja välillä ylikin.

Ilma oli täynnä tuoksuja. Märkä maa tuoksui kostealle ja savun hennot jäänteet leijuivat ilmassa. Jossain lähettyillä paloi varmasti nuotio.

Polun varrella oli matalia, pyöreitä kallioita. Yhdessä kalliossa huomasin punaruskeita juovia. Aivan kuin joku olisi hieronut savella juovia. Näky sai minut pysähtymään hetkeksi. Yritin hahmottaa, onko siihen yritetty saada aikaan kuva vai onko vain pyyhitty käsiä kallioon.

Oskar aikoi vain loikoilla riippukeinussa ja kuunnella papan tarinaa. Auringon kesäinen lämpö, riipputuoli ja papan ääni saavat silmät painumaan kiinni. Unessa aika alkaa liukumaan toiseen uomaan. Alkaa aikamatka kivikauden kylässä.

Kivikauden kylässä Oskar tapaa Patous pojan. Ystävykset Oskar ja Patous pakenevat hurjaa Suuripää villisikaa ja osallistuvat juhlaan, joka herättää Totamat tanssiin, kunnes aurinko pimenee.

Kivikauden kylässä on jännittävä ja lämmin kertomus ystävydestä yli ajan. Kirja jatkaa Taivassaloon sijoittuvaa Villuoto-sarjan perinnettä, yhdistäen saariston arjen ja mysteereihin.

Sopii erityisesti 8-13-vuotiaille lukijoille, jotka rakastava salaisuuksia, huumoria ja kesän taikaa.

